

Ο Παλμός των Μηλιωτάδων

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ Θ', ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 102, ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1992 Τηλ. Δ)νη: 455 00 Μηλιωτάδες Ιωαννίνων
ΤΗΛ. (0656) 31244, 31376, (0651) 76734, 36909

ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΣΤΟΥΣ ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ

Πραγματοποιήθηκε στις 8 Αυγούστου, με πρωτοβουλία του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτάδων, συνέλευση των κατοίκων των Μηλιωτάδων, για συζήτηση πάνω σε όλα τα προβλήματα που αφορούν τον οικισμό.

Δυστυχώς στη συνέλευση δεν υπήρχε μεγάλη συμμετοχή και χαρακτηριστική ήταν η απουσία νέων και γυναικών, εκτός εξαιρέσεων. Ίσως ο χρόνος πραγματοποίησης της συνέλευσης δεν ήταν ο πλέον κατάλληλος. Αυτό όμως δεν αποτελεί δικαιολογία. Η συμμετοχή των κατοίκων στα κοινά αποτελεί προϋπόθεση για την επίλυση των προβλημάτων που απασχολούν όλους μας.

Στη συνέλευση συζητήθηκαν όλα τα προβλήματα που απασχολούν τους Μηλιωτάδες και αναζητήθηκαν λύσεις και αναπύχτηκε έντονος προβληματισμός σε πολλά απ' αυτά.

Περίληπτικά θα αναφερθούμε στα θέματα που συζητήθηκαν.

1) ΥΔΡΕΥΣΗ: Κοινή διαπίστωση όλων ότι πρέπει να ενισχυθεί η δεξαμενή με νερό, το οποίο θα προέρχεται από άλλες πηγές. Ο Πρόεδρος της Κοινότητας ανέφερε ότι μπορεί να μεταφερθεί νερό μίας πηγής από τη θέση «Κλέφτες» Δεματίου, αλλά αυτό δεν μπορεί να γίνει σήμερα. Συζητήθηκε επίσης η επέκταση του δικτύου και ο έλεγχος από το κοινοτικό συμβούλιο των διαρροών και τυχόν παρανόμων συνδέσεων στο δίκτυο.

2) ΑΡΔΕΥΣΗ: Επισημάνθηκε η σωστή ενέργεια της Κοινότητας για τοποθέτηση πλαστικών σωλήνων στα σημεία που κατέρρευσε το αυλάκι. Τονίστηκε η αναγκαιότητα σύνταξης μελέτης για πιθανή εγκατάσταση αντλιοστασίου. Κοινή απαίτηση να μην καθαρίζονται οι παραύλακες με χρήματα του συνόλου των καλλιεργητών. Επίσης να παρθούν μέτρα για εκείνους που δεν πληρώνουν τα τέλη άρδευσης.

3) ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ: Στο θέμα αυτό έγινε μεγάλη συζήτηση. Τονίστηκε η ανάγκη δημιουργίας σκουπιδόστασης από την Κοινότητα, ο οποίος να είναι λειτουργικός. Οι κάτοικοι πρέπει να καταστρέφουν τα σκουπίδια και να μην πετάνε στους δρόμους και τα ρέματα. Τα ποτάμια μας Βάρδας και Ζαγορίσιος, τα οποία αποτελούν πηγή ζωής για το χωριό μας, πρέπει να διαφυλαχθούν «ως κόρη οφθαλμού». Δεν πρέπει να τα ρυπαίνουμε με απορρίματα, λύματα κλπ. και να καταγγέλλουμε όσους χρησιμοποιούν δυναμίτες για παράνομο ψάρεμα.

4) ΠΛΑΤΕΙΑ: Αναγκαία η χρηματοδότηση από την Κοινότητα για την αποπεράτωση της πλατείας.

5) ΕΚΚΛΗΣΙΑ: Αφού έγινε μια συνοπτική παρουσίαση του έργου αποπεράτωσης του Ι. Ναού Αγίου Αθανασίου από την Εκκλησιαστική Επιτροπή, τονίστηκε η

αναγκαιότητα του σοβατίσματος όλου του κειρίου και τα άλλα έργα να γίνονται όχι με βιασύνη αλλά με περίσκεψη και προγραμματισμό.

6) ΣΧΟΛΕΙΑ: Ανακοινώθηκαν από την Κοινότητα τα έργα, τα οποία θα κατασκευαστούν εντός του καλοκαιριού. Τονίστηκε η ανάγκη της κατασκευής τοίχου αντιστήριξης, καθώς και της περίφραξης. Συζητήθηκε επίσης και υπήρξε έντονος προβληματισμός για τη φθίνουσα πορεία των σχολείων, τόσο του Δημοτικού όσο και του Γυμνασίου, αφού κάθε χρόνο ο αριθμός των μαθητών λιγοστεύει.

7) ΟΙΚΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ: Πρέπει η Κοινότητα να παρακολουθήσει το θέμα, ώστε να τελειώσει γρήγορα η διαδικασία επέκτασης του οικισμού. Να δοθεί η δυνατότητα στην Κοινότητα να χορηγεί άδεια οικοδομής μέχρι 40 τετραγ. μέτρα στους Μηλιωτάδες.

8) ΔΡΟΜΟΙ: Πρέπει να συντηρηθούν όλοι οι κοινοτικοί δρόμοι. Η ασφαλίτωση του επαρχιακού δρόμου προς Ιτέα πρέπει να αρχίσει από τους Μηλιωτάδες.

9) ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΑΣΟΣ: Πρέπει να προστατέψουμε το κοινοτικό δάσος, που περιβάλλει το οικισμό από λαθροϋλοτομία και τις πυρκαγιές. Σε περίπτωση πυρκαγιάς πρέπει αυθόρμητα όλοι να τρέχουμε για την κατάσβεσή της και όχι να περιμένουμε την Πυροσβεστική και το Δασαρχείο.

10) ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Πρέπει να βοηθήσουμε τις δημόσιες υπηρεσίες που εδρεύουν στο χωριό και να ζητηθεί να ανεγερθεί σύντομα το λυόμενο κτίριο του Δασονομείου.

11) ΚΤΙΡΙΟ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ: Να προγραμματιστεί η ανέγερση ενός κτιρίου πολλαπλών χρήσεων στην πλατεία, ώστε να εγκατασταθούν εκεί οι δημόσιες υπηρεσίες και να χρησιμεύει για τις ανάγκες της κοινότητας.

12) ΤΗΛΕΦΩΝΑ: Να υπάρξει η ανάγκη παρακολούθησης του θέματος χορήγησης νέων τηλεφώνων στους Μηλιωτάδες μέσα στο 1993, όπως ο ΟΤΕ μας έχει υποσχεθεί.

13) ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ: Συζητήθηκαν επίσης πολλά άλλα θέματα που αφορούν τον οικισμό και πρέπει να υπάρξει αντιμετώπισή τους, άσχετα αν αυτά θεωρούνται σπουδαία ή όχι.

Πρέπει να ευαισθητοποιηθούμε όλοι μας και να ανευρεθούν λύσεις για τα προβλήματα που μας αφορούν με θεσμούς όπως οι λαϊκές συνελεύσεις, συγκεντρώσεις κλπ. και όχι με συζητήσεις στα καφενεία μεταξύ σοβα-
(Συνέχεια στη σελ. 4)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

1. Η.Π.Α.: Ο Χρήστος Δ. Παπατόλης αρραβωνιάστηκε με την με την Αμερικανίδα Έμυ Λίμπυ.

2. ΓΙΑΝΝΙΝΑ: Η Σπυριδούλα Δ. Αγγέλη αρραβωνιάστηκε με το Χρήστο Καζάκο από το Μεγ. Περιστέρι.

Συγχαρητήρια και καλά σέφανα!

ΓΑΜΟΙ

1. ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Στις 15 Αυγούστου έγιναν οι γάμοι του Μιχάλη Β. Οικονόμου και της Γερμανίδας Ντάγμαρ Λόμαν.

2. ΓΙΑΝΝΙΝΑ: Στις 23 Αυγούστου έγιναν οι γάμοι της Βασιλικής Δ. Σταπαρούνα και του Δημητρίου Μήλα, από το Αγγελέκαστρο Αιτωλοακαρνανίας.

3. ΓΙΑΝΝΙΝΑ: Στις 23 Αυγούστου έγιναν οι γάμοι της Βασιλικής Χ. Κατσέφτη και του Κων(νου) Μιγγούλη, από τη Δόλιανη.

4. ΓΙΑΝΝΙΝΑ: Στις 30 Αυγούστου έγιναν οι γάμοι του Χρήστου Π. Παπαχρήστου και της Κυριακής Κολοδού, από την Ανατολή.

Να ζήσουν ευτυχισμένα!

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

1. ΔΕΜΑΤΙ: Στις 13 Αυγούστου ετελέσθη 40ήμερο μνημόσυνο, στη μνήμη του Περικλή Ν. Σταπαρούνα.

2. Η.Π.Α.: Στις 16 Αυγούστου ετελέσθη επίσης 40ήμερο μνημόσυνο στη μνήμη του Περικλή Ν. Σταπαρούνα.

3. ΓΙΑΝΝΙΝΑ: Στις 22 Αυγούστου ετελέσθη 40ήμερο μνημόσυνο στη μνήμη της Γιαννούλας Κ. Ντάφη.

Λωμία τους η μνήμη!

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή και ο Σύλλογος Ανεγέρσεως Ι. Ναού Αγίου Αθανασίου Μηλιωτάρων ευχαριστούν τους χωριανούς Ιωάννη Ευθ. Κολιό και Γεώργιο Κ. Παπατόλη για τη μεγάλη τους προσφορά στον Ι. Ναό Αγίου Αθανασίου. Συγκεκριμένα εντελώς δωρεάν σβάτισαν όλο το Ναό εξωτερικά.

ΔΩΡΕΕΣ

ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Νικ. Παπατόλης: 30 δολάρια

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

Ηλ. Αρ. Τοικουράς: 1500
Λεων. Δ. Τοικουράς: 1000
Μαρία Ευθ. Κούλα: 1000
Νικόλαος Χ. Κούλας: 1000
Δ. Μ. Παπαστεφανής: 5000
Κων. Δ. Αγγέλης: 8.600
Μαρία Χ. Κούλα: 110 δολ.
Νικόλ. Παπατόλης: 30 δολ.
Μαρία Δ. Κίτσιου: 3.600
Χρήστος Δ. Νικολός: 5.000
Αρ. Γ. Αγγέλης: 30 μάρκα
Βασ. Γ. Αγγέλης: 60 μάρκα
Αικ. Πουλάκου: 30 μάρκα
Κων. Χρ. Εήτας: 20 δολάρια
Δημ. Ι. Τοικουράς: 3.000

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ
ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ
ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ

Πάυλος Θεοδωρίκας
(Γρεβενίτη): 1000
Νικόλ. Παπατόλης: 200 δολ.
Γεώρ. Α. Τοικουράς: 50.000
Θεόδ. Νικολάου: 20.000
Γεώργιος Κ. Εήτας: 20.000
Αικ. Πουλάκου: 20 μάρκα

Οι κοιν. σύμβουλοι Χρ. Παπατόλης και Β. Σπύρου συμφωνούν με τα παραπάνω, παρατηρούν όμως ότι δεν υπάρχει η ανάλογη ευθιξία της πλειοψηφίας του κοινοτικού συμβουλίου για τη διαμόρφωση της πλατείας, Μηλιωτάρων.

5) Επιβάλλει περιστοικά μέτρα για την ύδρευση του συνοικισμού Βοτανσαίων από τη δεξαμενή Παμεγάλη. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται η κατανάλωση νερού 1 κυβικού, 2 κυβικών και 3 κυβικών ημερησίως ανάλογα από τις οικογένειες που υδρεύονται. Κατανάλωση πάνω από τα κυβικά αυτά, συνεπάγεται την επιβολή προστίμου.

Οι κοιν. Σύμβουλοι Χρ. Παπατόλης και Β. Σπύρου δεν συμφωνούν με την απόφαση αυτή, η οποία παίρνεται εναντίον συγκεκριμένων ατόμων και προτείνουν να παρθούν μέτρα ανάλογα με τον αριθμό των μελών κάθε οικογένειας και τον αριθμό των ζώων που συντηρούν και για το σκοπό αυτό κατέθεσαν αναλυτική κατάσταση με το νερό που αναλογεί στην κάθε οικογένεια.

ΣΟΒΑΤΙΣΜΑ Ι. ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Ο νεοαναγεργθείς Ι. Ναός Αγίου Αθανασίου σοβάτισκε ολόκληρος εξωτερικά.

Σοβάτισμα έγινε δωρεά από τους χωριανούς μας οικοδόμους Ιωάννη Ευ. Κολιό και Γεώργιο Κ. Παπατόλη.

Απερνάει το σοβάτισμα εσωτερικά του κυρίως Ναού, το οποίο οι ίδιοι χωριανοί μας, υποσχέθηκαν ότι θα κατασκευάσουν φέτος το χειμώνα.

«Ο ΠΑΛΜΟΣ ΤΩΝ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ»

Μηνιαία Έκδοση του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτάρων Ζαγορίου.

Υπεύθυνος έκδοσης:

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

1. Δημήτριος Β. Οικονόμου
2. Σεβαστή Γ. Μπαζαλέκου
3. Βασ. Α. Παπαευσθυμίου
4. Βασίλειος Κ. Σπύρου
5. Γεώργιος Δ. Τοικουράς

υπεύθυνος Τυπογραφείου

ΚΑΜΗΝΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού δρχ. 1000

Εξωτερικού δολ. 20

Μάρκα 30

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΚΑΤ' ΑΝΑΓΚΗ και τις απόψεις της Εφημερίδας ή του Συλλόγου.

Σύνταξη - Επιμέλεια ύλης:

ΒΑΣΙΛΗΣ Κ. ΣΠΥΡΟΥ

ΣΤΕΙΛΤΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ

ΒΟΗΘΗΣΤΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ

«ΤΟΝ ΠΑΛΜΟ ΤΩΝ

ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ»

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ

ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΩΝ

ΓΡΑΨΤΕ ΝΕΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ

ΤΟ ΖΑΓΟΡΙΟΝ ΠΟΥ ΑΝΑΓΕΝΝΗΘΗΚΕ

ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΟΥ

(Το κείμενο που ακολουθεί, του Βασίλη Κ. Σπύρου, απο ελεύθερης εργασίας του, που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό «το Ζαγόρι μας» τον Απρίλη του 1985).

(Α) ΘΕΣΗ — ΟΡΙΑ

Οι Μηλιωτάρδες είναι ένα από τα νεώτερα χωριά του Ηπειρώτικου χώρου, που άρχισε να κατοικείται τις τελευταίες δεκαετίες στη θέση του παλιού ομώνυμου χωριού.

Απέχει από τα Γιάννινα 80 χλμ. και βρίσκεται 5 χλμ. αριστερά του 25ου χιλιόμετρου του εθνικού δρόμου Ιωαννίνων - Τρικάλων.

Είναι η εσχατος του Ανατολικού και Κεντρικού Ζαγορίου και αποτελεί συγκοινωνιακό κόμβο της περιοχής. Από δω διέρχεται ο δρόμος προς Γρεβενήτι - Βωβούσα, ξεκινά ο δρόμος προς τα χωριά Ιτέα - Πέτρα - Δεμάτι.

Τα όρια του χωριού: Νότια: Κρυόβρυση, Ανατολικά: Ιτέα, Βόρεια: Γρεβενήτι και Δυτικά: Καρυές Ζαγορίου.

Είναι χωρμένο ανάμεσα στα ποτάμια Ζαγορίσιο και Βάρδα, που ρέγουν στο έμπα του χωριού.

(Β) ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Οι Μηλιωτάρδες αποτελούν ένα μοναδικό ίσως φαινόμενο χωριού της περιοχής του Ζαγορίου που παλιότερα άκμαζε, ύστερα καταστράφηκε, ερημώθηκε αρκετές φορές και σήμερα αναγεννήθηκε, θα λέγαμε, απ' τα ερείπιά του.

Με την καθοδο των Σλάβων στον Ελληνικό χώρο το χωριό παρουσίασε τιμή κι αυτό φαίνεται από το χτίσιμο της εκκλησίας της Παναγίας από τον Κων(νο) Πωγωνάτο, στην προσπάθειά του να διατηρήσει το Χριστιανικό στοιχείο της περιοχής.

Το χωριό ήταν χτισμένο σε ψηλότερη θέση από τη σημερινή στην τοποθεσία «Παλιόχωρι», όπου υπάρχουν και σήμερα ερείπια του παλιού χωριού.

Αποτελούσε ένα από τα χωριά του Ζαγορίου για το οποίο ο Ι. Λαμπρίδης αναφέρει ότι διαλύθηκε και αργότερα την εποχή της ακμής του Ζαγορίου απο ελούσε τοίφλια του Καμπέρ Αγά, και ήταν το σύνορο με την Επαρχία Μαλακασίου. Αναφέρει χαρακτηριστικά: «Το Ανατολικόν του Ζαγορίου ποτάμιον σχηματίζουσι καθόλου με ύδατα εκ διαφόρων ρυακίων εις το μεταξύ του Μισκέλ και των βουνών του Ζαγορίου κοίλον συλλεγόμενα, ιδίως δ' η ένωσις των υδάτων τριών κλάδων Ν Δού, ΒΔού και ΒΛού παρά κατερειπωμένην τινά γέφυραν προς άρκτον της κοιλάδος του Μαλακασίου «Καμπέρ Αγά» (Ζαγορικά Α' σελ. 18).

Από τον Ι. Λαμπρίδη οι Μηλιωτάρδες αναφέρονται ως χωριό του Κεντρικού Ζαγορίου: «Αλλ' υπό το όνομα Ζαγορίων από της εισσελεύσεως ίσως των Σλάβων περιλαμβάνετο μέχρι τον 12' περίπου αιώνα μόνον το κεντρικόν αυτού διαμέρισμα εξεστίνετο όμως μέχρι των ΒΑ ακτών της λίμνης Ιωαννίνων και της καταβόθρας αυτής Βοϊνίκας. Περιείχε δε προ της κακιστήσεως κατά

το Χρονικόν της Βοϊσάς ου μόνον τα εξής υπό του Π. Αραβαντινέου μνημονευόμενα 13 χωρία «Μαυράγγελον, Μεγάλην Τσέρνιτσαν, παρά την Μπάσαν ης οι κάτοικοι προσεχώρησαν εις Κουκούλην, Ζλάροβον εις απόστασιν 1) 2 ώρας εκ Μπούλτσου Α., ου

οι κάτοικοι μετηνάστευσαν εις Τσονδίλαν και Σομποτσέλ, Βισοκόν, Βουρλάδες, ερημωθέντα Βάρβερση, Μανασσή, Μπάσαν Μικράν Τσονδίλαν, Βεζίτσαν, Κουκούλη, Φραγάδες και Σοποτσέλ, διασωζόμενα, αλλά και τα εξής 14, «Τσπελέσζον, Καπέσζον, Καλωτά, Στολοβόν, Λιγγιάδες, Καβαλάρη, Μπούλτσου, Δοβράν, Στρούνη, Βάνισταν, Περίλεφτην, Μπράιαν, Μογγλιούς και Γκοβριτσά» διατηρούμενα ως και τα «Μουτσιάδες ένθα νυν το μετόχιον της μονής Αυγγιάδων, ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ, Ντόμπρου, Ασπράγγελον, Νιρέζιαν, Πιτούρναν, Κοζιακόν, πολλές και διαφόρους ενορίας περί τα «Λιασκοβείς, Νεγάδες και Σκαμνέλιον» μάλιστα ου πολυαριθμότερα ην η Καπούνα» πάντα εξαφανισθέντα. Αυτοκρατορικόν δε διάταγμα το 1678 εκδοθέν και αναφέρον ότι το Ζαγόριον εξ 60 χωρίων απαρτίζετο επιβεβαιώ τα υπό του χρονικού της Βοϊσάς σημειούμενα.

Το δε δυτικόν από του ΙΔ' τουλάχιστον εκατονταετηρίδος εκλείτο εκ μιας των Πολιχνών αυτού Πάπυγκον και περιείχε κατά την κατάκτησιν τα χωρία «Άνω και Κάτω Σουδενά, Μικρόν και Μέγα Τσερβάρη, Βιτοκόν, Παπύγκον και πολλές περί αυτό ενορίας, εν αις και την Μεγάλην Τσονδίλαν, Αιποβιάτισσαν, Αγ. Μηνάν, Καστράκι, Λεύσανα της καταστραφείας πόλεως Ρευνίκου, Αρτίσταν, Μαυροβούιον, Άνω και Κάτω Ραβένια, τας δύο συνοικίας «Βιχάνη και Μπάλτο — Γκοριτζάν, Βαστανιούς, Σμολιάσων και Δολιανά, μικρόν μετά την κατάκτησιν οικισθέντα και Γένι — Κισό Δολιανά αποκληθέντα, λέγεται ο δε χώρος αυτού Καλύβια και Παπύγκον πρότερον ην.

Το δε ανατολικόν περιείχετο εις το βόρειον του Μαλακασίου διαμέρισμα περιείχε δε κατά την κατάκτησιν πλην των και νυν υφισταμένων 12 χωρίων πάντων κατά πατρικάς διηρημένων και τον ποιμενικόν βίον διερχομένων, και τα εξής: «Δελγίνα, Βέργιανη (Τσίπιανη) Κατσούκ — Καλωτά, Μπότσαν, Αγ. Γεώργιον, Μπεστρίτση, Κουκουρούς, Σλίβου, Περκτούραν, Μπεϊτάνη και έτερα πάντα διαλυθέντα» (Ζαγορικά Α', σελ. 37).

Με την εισβολή των Τούρκων στα 1431 το βόρειο τμήμα του Μαλακασίου, στο οποίο υπάγονταν τότε το Ανατολικό Ζαγόρι, υποτάχτηκε αυθόρμητα, κι έτσι έτυχε προνομιακής διαχείρισης από τους Τούρκους. Τα χωριά διατήρησαν αυτόνομία και αυτοδιοίκηση και προστατεύονταν απευθείας από τη σύζυγο του Σουλτάνου. Διατήρησαν μόνο τρεις φόρους: τον προσωπικό, το προβατονόμιο και υποτέλειας. Αργότερα όμως τα χωριά αυτά άρχισαν να χάνουν τα προνόμιά τους, αποσπώσθηκαν από την προστασία της και δόθηκαν σε γενναίους πολεμιστές του Οθωμανικού Κράτους για προστασία και εισπραξη φόρων δηλ. να τα διαχειρίζονται σα δικιά τους περιουσία.

Επειδή τα χωριά του Ανατολικού Ζαγορίου κινδύνευαν να χάσουν την αυτονομία τους εξαιτίας των πιέσεων και αυθαιρεσιών των Σπαχβήδων, προσάρτηθηκαν από το 1681 ως το 1684 στο κυρίως Ζαγόρι, που το αποτελούσαν τότε τα χωριά του Δυτικού Ζαγορίου.

Έτσι αποτέλεσαν όλα μαζί αυτόνομη κοινοτική ομοσπονδία, που καλούνταν Ζαγόρι, Κοινότης του Ζαγορίου, ή Βιλαέτι του Ζαγορίου τα οποία με συνέπεια απόκτησαν διάφορα προνόμια, για τα οποία οι Ζαγορίσιοι αγωνίστηκαν να διατηρήσουν. Τα προνόμια αυτά αφαιρέθηκαν από τους Τούρκους το 1868. Στο γνωστό πίνακα του Ι. Λαμπρίδη αναφέρονται τα 46 χωριά του Ζαγορίου, που διατήρησαν μέχρι τη χρονιά αυτή τα προνόμια τους.

(Συνέχεια στο επόμενο φύλλο)

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΤΡΙΣΤΕΝΟ

Πραγματοποιήθηκαν στις 21, 22 και 23 Αυγούστου, στο Τρίστενο Ζαγορίου, πολιτιστικές εκδηλώσεις με την επωνυμία: «Εκδηλώσεις θέρους 1992».

Οι εκδηλώσεις διοργανώθηκαν από τη Ριζάρειο Εκκλησιαστική Σχολή και το, υπό την αιγίδα της, Πνευματικό Κέντρο «Κ. Λαζαρίδης», με τη συνεργασία της Αδελφότητας, του Πολιτιστικού Συλλόγου «Ο Πλάτανος» και της Κοινότητας Τριστένου.

Η Ριζάρειος και το Πνευματικό Κέντρο «Κ. Λαζαρίδης» σκοπεύει να συνδιοργανώνει με τους τοπικούς φορείς, κάθε χρόνο από μία σειρά εκδηλώσεων, σε ένα χωριό του Ζαγορίου και στα Γιάννινα.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων είχε ως εξής:

Την Παρασκευή 21 Αυγούστου και ώρα 11 π.μ., στο Πνευματικό Κέντρο Τριστένου και στην αίθουσα «Δ. Παπαλεοντίου» έγιναν τα εγκαίνια έκθεσης Ζωγραφικής του έξοκου ζωγράφου Μηνά Στράτη. Το βράδυ στην κεντρική πλατεία δόθηκε θεατρική παράσταση με την κωμωδία του Δ. Βυζάντιου «Η Βαβυλωνία», από το Δημοτικό θέατρο Ν. Ιωαννίνων.

Το Σάββατο 22 Αυγούστου το βράδυ, ο χορευτικός όμιλος της Αδελφότητας Τριστένου και ο χορευτικός όμιλος Πέτρας, χόρεψαν παραδοσιακούς δημοτικούς χορούς και ακολούθησε γενικό γλέντι.

Την Κυριακή 23 Αυγούστου έγινε πανηγυρική Θεία Λειτουργία στον Ι. Ναό Αγίου Κωνσταντίνου Τριστένου, στην οποία συμμετείχε η Εκκλησιαστική Χορωδία Ιωαννίνων. Ακολούθησε δεξίωση στο μεσοχώρι. Το βράδυ οι χορευτικοί όμιλοι Μηλιωτών, Γρεβενιτών και Τριστένου χόρεψαν τοπικούς παραδοσιακούς χορούς και ακολούθησε γενικό γλέντι.

Οι εκδηλώσεις συνέπεσαν με το ετήσιο πανηγύρι του χωριού, που γίνεται στις 23 Αυγούστου.

Αυτοί που φεύγουν

ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ Κ. ΝΤΑΦΗ

Μία από τις τελευταίες υπερήλικες του χωριού μας, η Γιαννούλα Κ. Ντάφη, έφυγε από τη ζωή, σε ηλικία 92 ετών.

Η Γιαννούλα Κ. Ντάφη άφησε την τελευταία της πνοή στις 16 Ιουλίου και τάφηκε σε οικογενειακό τάφο στο νεκροταφείο του Αγίου Νικολάου Κελάνων στα Γιάννινα.

Γεννήθηκε το 1900 στο Δεράτι και ήταν θυγατέρα του Παπα - Γιώργη. Πέρασε τα παιδικά της χρόνια στο χωριό και παντρεύτηκε τον Κων(νο) Ντάφη, ο οποίος έχει αποβιώσει εδώ και πολλά χρόνια.

Απόκτησε πέντε παιδιά: το Βασίλη, το Γιώργο, το Λευτέρη, τον Ηλία και τη Μαρία σύζυγο Κων(νου) Κίτσιου.

Ας είναι αιωνία η μνήμη της!

ΤΑ ΖΑΓΟΡΙΣΙΑ ΝΕΑ

Κυκλοφόρησε το πρώτο φύλλο της εφημερίδας «ΤΑ ΖΑΓΟΡΙΣΙΑΚΑ ΝΕΑ», που εξέδωσε η Ένωση Ζαγορισίων Αθηνών.

Η εφημερίδα, όπως αναφέρεται στο μήνυμα του Διοικητικού Συμβουλίου, δεν έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα, αλλά σκοπός της είναι να υπάρξει προβολή των προβλημάτων που απασχολούν το Ζαγόρι γενικά ή το κάθε Ζαγοχώρι ξεχωριστά. Η συνδρομή είναι προαιρετική.

Συγχαίρουμε την Ένωση Ζαγορισίων και ευχόμαστε ευόδωση της προσπάθειάς της.

Ο ΝΕΟΣ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Από πέρσι το καλοκαίρι άρχισε μια προσπάθεια του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτών, για δημιουργία ενός νέου χορευτικού ομίλου από παιδιά του χωριού μας.

Με δαπάνη του Συλλόγου και τη διδασκαλία του γυμναστή Γιώργου Παπαβασιλείου ο νέος χορευτικός όμιλος έδωσε την πρώτη παράσταση πέρσι στο πανηγύρι της Παναγίας.

Φέτος, για πρώτη φορά με τις παραδοσιακές στολές μας, έκανε εμφάνιση στις πολιτιστικές εκδηλώσεις στο Τρίστενο στις 23 Αυγούστου.

Έτσι λοιπόν, ο Σύλλογός μας μπορεί να υπερηφανεύεται ότι με το νέο χορευτικό όμιλο, θα συνεχιστούν οι καλές εμφανίσεις που έχουν γίνει κατά καιρούς από το μεγάλο χορευτικό μας συγκρότημα και ότι τα νέα παιδιά θα δημιουργήσουν ένα συγκρότημα ασύγκριτα καλύτερο από εκείνο.

Το νέο χορευτικό όμιλο αποτελούν τα εξής παιδιά: Δάφνη Χ. Τσιόλη, Ευθύμιος Η. Κίτσιος, Πετρούλα Κ. Οικονόμου, Γεωργία Χ. Οικονόμου, Ευθύμιος Ι. Σιούλας, Σεβαστή Η. Κίτσιου, Αναστασία Γ. Μπαζαλέκου, Χριστίνα Η. Κίτσιου, Άγγελος Ι. Σιούλας, Βασιλική Β. Παπαευθυμίου, Μαρίνα Ι. Σιούλα, Μάρθα Ι. Σακκά, Κων(νος) Β. Σπύρου και Γιαννούλα Δ. Οικονόμου. Το χορευτικό όμιλο μπορούν να πλαισιώσουν και άλλα παιδιά του χωριού, που θα ήθελαν να λάβουν μέρος στη διδασκαλία των χορών.

Η επομένη εμφάνιση του χορευτικού ομίλου θα γίνει στο Πανηγύρι της Παναγίας 8 Σεπτεμβρίου, στο χώρο της εκκλησίας, μετά τη Θεία Λειτουργία.

ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΣΤΟΥΣ ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

ρού και αστείου, μεταξύ μπίρας και τσίπουρου. Και βέβαια πρέπει να συζητούνται τα ζητήματα σε όλους τους χώρους και προπαντός στα καφενεία όπου οι άνθρωποι ομίλουν, αλλά εκεί δεν γίνεται σοβαρή αντιμετώπιση τους και φεύγοντας από εκεί ξεχνιούνται. Γι' αυτό η συμμετοχή των χωριανών στις διάφορες συγκεντρώσεις και ιδίως των νέων είναι επιτακτική, για να μπορέσουμε με να προχωρήσουμε μπροστά.

ΜΟΥΣΙΚΟ ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΣΤΟ ΓΡΕΒΕΝΙΤΙ

Στις 2 Αυγούστου ο Μορφωτικός Αναπτυξιακός Σύλλογος Γρεβενιτών διοργάνωσε στο χωριό εκδηλώσεις με την ονομασία «Μουσικό Αντάμωμα».

Στην εκδήλωση, τα χορευτικά συγκροτήματα Γρεβενιτών, Σελιανών, Συλλόγου Σουλιωτών και Συνδέσμου Ζαγορισίων, παρουσίασαν χορούς από όλη την Ήπειρο, με το μουσικό συγκρότημα του Λευτέρη Σαρέα.

Την εκδήλωση παρακολούθησαν πολλοί κάτοικοι της περιοχής του Αλ. Ζαγορίου.

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Η φετινή ετήσια εκδρομή του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτών έγινε στις 2 Αυγούστου, με τη συμμετοχή μεγάλου αριθμού χωριανών.

Με την ευκαιρία του ετήσιου ανταμώματος των Σαρακατσάνων στο Γυφτόκαμπο Ζαγορίου, έγινε επίσκεψη στο χώρο των εκδηλώσεων. Οι χωριανοί επισκέφθηκαν τη Σαρακατσάνικη σιάνη και παρακολούθησαν χορούς από σαρακατσάνικους χορευτικούς όμιλους.

Στο γυρισμό το πρόγραμμα περιείχε επίσκεψη στο Λαογραφικό Μουσείο «Κ. Λαζαρίδης» στο χωριό Κουκούλι και στη χαράδρα του Βίκου.